

095.2, KDB 202

ØRSTADVDR.

20.09.1944

Tilhører Vassdragsregulering
arkiv. må ikke øttas.

Tillatelse

for

Ørsta kommunale Elektrisitetsverk

til å regulere Øvrevatn og til å overføre Geitvikelvas øvre del
til Kvanndalsvatn.

(Meddelt ved Ministerpresidentens vedtak 14 september 1944.)

Ministerpresidenten har i ministermøte 14. september 1944 fattet følgende vedtak:

- «1. Det tillates i medhold av vassdragsreguleringsloven av 14 desember 1917 Ørsta kommunale Elektrisitetsverk å regulere Øvrevatn i Volda herred samt å overføre Geitvikelvas øvre del sammesteds til Kvanndalsvatn i Ørsta herred i det vesentlige i samsvar med søknad av 28 januar 1944 og fremlagt plan.
Tillatelsen meddeles på de betingelser som er inntatt i Trafikkdepartementets foredrag av 14. september 1944.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen og overføringen overensstemmende med det i Trafikkdepartementets ovennevnte foredrag inntatte utkast som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for

tillatelse for Ørsta kommunale Elektrisitetsverk til å regulere Øvrevatn og til å overføre Geitvikelvas øvre del til Kvanndalsvatn.

(Fastsatt ved Ministerpresidentens vedtak 14 september 1944.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.
Konsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte anlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i Ørstenelva nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den økning av vannkraften som ved overføringen og reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0.10 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds- og bykommner som Trafikkdepartementet bestemmer kr. 0.50 pr. naturhestekraft.

Økningen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som overføringen og reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere utførte regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved overføringen og reguleringen innvunne øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntre etterhvert som den ved overføringen og reguleringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan innføres på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pct. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 16, skal forsåvidt de ikke er fastsatt, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates benyttet, når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50.00 — femti kroner — for hver person.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene anvende norske varer, forsåvidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig akt-somhet med hensyn til tiden for bestillingen —

samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillegg toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll- og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

8.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelser med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje.

Hvis konsesjonæren holder handelsbu for sine arbeidere skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige lægehjelp.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegger og bruer hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Vegger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, forsåvidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende fattigkommune dens utgifter til fattigunderstøttelse av de ved anleggene ansatte arbeidere og deres familier.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende overførings- og reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

14.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som utferdiges på forhånd. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

Forsåvidt vannslipningen foregår i strid med reglementet kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 200.00 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

15.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges Geografiske Opmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

16.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringen og reguleringen innvunne driftsvann, er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse kan de kommuner hvis interesser berøres av overføringen og reguleringen uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning med Trafikkdepartementets samtykke etter hvert som kraft blir ledig kreve avgitt fra de av vassdragets vassfall der tilhører norske kommuner ytterligere kraft, så vidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 prosent rente av anleggs kapitalen — med tillegg av 20 prosent. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved

bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommune kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

17.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning, hvori dette kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og steder, som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning. Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonshaveren plikter ved planlegningen og utførelsen av anleggene så vidt mulig å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

18.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

19.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke overføringen og reguleringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement

for

regulering av Øvrevatn og overføring av Geitvikelvas øvre del til Kvanndalsvatn.

(Fastsatt ved Ministerpresidentens vedtak 14 september 1944.)

1.

Reguleringsgrensene i Øvrevatn er følgende:

Øvre	kote 972.30
Nedre	« 967.75
Reguleringshøyde	4.55 m

2.

Reguleringsgrensene i Furskvanndalstjønn er følgende:

Øvre	kote 818.00
Nedre	« 816.00
Reguleringshøyde	2.00 m

3.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

4.

Det skal ved vannslipningen has for øye at vassdragenes tidligere flomvassføring såvidt mulig ikke forøkes hverken i Geitvikelva eller Ørstnelva.

For øvrig kan vannslipningen både ved Øvrevatn og fra Furskvanndalstjønn gjennom tunnelen til Kvanndalsvatn foregå etter Ørsta kommunale Elektrisitetsverks behov, slik at inntil hele vassføringen fra feltet ovenfor dammen for Furskvanndalstjønn kan overføres til Kvanndalsvatn.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og om han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Det skal påses at flomløpet ved Furskvanndalstjønn ikke hindres av is eller lignende og at dammene til enhver tid er i god stand.

Det føres kontroll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes om det forlanges avskrift til Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.